

Československo v proměnách Evropy 20. století, katalog výstavy, Jan Němeček, Daniela Němečková, Eva Semotanová, Zlatica Zudová-Lešková (edd.), Historický ústav, Praha 2019, 168s.

Czechoslovakia in the Transformations of the 20th Century Europe, catalog of exhibition, Jan Němeček, Daniela Němečková, Eva Semotanová, Zlatica Zudová-Lešková (edd.), Institute of History, Prague 2019, 168s.

Katalog přibližuje obsah výstavy „Československo v proměnách Evropy 20. století“, která vznikla při příležitosti oslav 100. výročí ustavení samostatného československého státu. Symbolicky připomíná jak historické počátky státu, tak jeho následný politický, ekonomický i kulturní vývoj v průběhu 20. století.

Katalog je uvozen vstupní historickou sondou Jana Němečka, charakterizující postavení československého státu v Evropě a jednotlivé etapy jeho vývoje se závěrem, že existence společného státu byla prospěšná pro oba státotvorné národy, Čechy a Slováky. Československo bylo úspěšným státním projektem, třebaže vytvoření a udržení integrity státu nebylo samozřejmé, což bylo nejvíce zřejmé za druhé světové války. Stát se však zrodil ze společné vůle obou národů a i po jeho rozdělení na dva samostatné státy nikde v Evropě nejsou bližší národy, než jsou si Češi a Slováci.

Vlastní katalog shrnuje obsah výstavy, která se dotýká klíčových událostí 20. století v československém prostředí, na nichž se v kontextu historického vývoje podílely významné osobnosti té doby s důrazem na roli zakladatelů státu Tomáše Garrigua Masaryka, Milana Rastislava Štefánika a Edvarda Beneše. Významný prostor je mimo jiné věnován událostem světové hospodářské krize, která ve 30. letech minulého století významně ovlivnila také politický vývoj v Evropě i další směřování společnosti. Stranou pak nezůstávají tragické důsledky vnějších agresí vůči československému státu, ať již v podobě nacistické okupace či pozdější srpnové invaze vojsk Varšavské smlouvy 1968. Expozice neopomíná ani proměny politického zřízení, ke kterému v naší historii několikrát došlo. Chronologicky řazené události kladou důraz na společnou historii státu Čechů a Slováků, která se promítá i do nástupnických států Československa, České republiky a Slovenské republiky.

This catalogue presents the contents of the exhibition entitled “Czechoslovakia in Transformations of 20th Century Europe”, organised to commemorate the 100th anniversary of the establishment of an independent Czechoslovak state. It symbolically recalls both the historical beginnings of the state and its subsequent political, economic and cultural development during the 20th century.

The catalogue contains an introduction by Jan Němeček, a historical study describing the position of the Czechoslovak state in Europe and the various stages of its development, concluding that the existence of a common state was beneficial for both nations, Czechs and Slovaks. Czechoslovakia was a successful project, although the creation and maintenance of state integrity was not that simple, which was most evident during World War II. But the state was born from the common will of both nations and even after it split into two independent states, there are no closer nations in Europe than Czechs and Slovaks.

The catalogue provides a summary of the exhibition, touching on the key events of 20th century Czechoslovakia as well as the important personalities who took part in them, emphasising the role of the “founding fathers”, i.e. Tomáš Garrigue Masaryk, Milan Rastislav Štefánik and Edvard Beneš. It also devotes considerable attention to the events of the global economic crisis, which had a significant influence on the development of European politics and societies in the 1930s. The catalogue also mentions the tragic consequences of outside aggressions against the Czechoslovak state, be it the Nazi occupation or later the August invasion of the Warsaw Pact troops in 1968. The exhibition also reflects the changes of the political system that took place several times in Czechoslovak history. Chronologically ordered events emphasise the common history of the Czechs and Slovaks, which is also apparent in the successor states of Czechoslovakia, the Czech Republic and the Slovak Republic.